

LZ-PSV-3 Zorg verlenen aan een zorgvrager met ernstige psychiatrische problematiek in een crisissituatie in combinatie met somatische problematiek op een MPU, PAAZ of PUK.

De beroepsactiviteit omvat

Binnen deze EPA ontwikkelt de student bekwaamheid in het verlenen van zorg aan volwassen zorgvragers (≥18 jaar) met een combinatie van ernstige psychiatrische problematiek in een crisissituatie in combinatie met somatische problematiek op een afdeling zoals een MPU, PAAZ of PUK.

Specificaties en beperkingen

Typering zorgvrager

De zorgvrager bevindt zich in de zorgfase van opname, diagnostiek en/of behandeling van ernstige psychiatrische problematiek in een crisissituatie in combinatie met (instabiele) somatische gezondheidstoestand waarbij continue begeleiding en frequente monitoring van de vitale functies én de psychiatrische gezondheidstoestand noodzakelijk is.

Verpleegkundige interventies worden merendeel door twee verpleegkundigen tegelijkertijd uitgevoerd.

Leeromgeving

Het praktijkonderwijs vindt plaats in een intramurale ziekenhuis-werkomgeving waar zorgvragers met een combinatie van psychiatrische én somatische problematiek worden gediagnostiseerd, verzorgd of behandeld, zoals op een afdeling MPU, PAAZ en PUK.

Het is de combinatie van die problematiek die ervoor zorgt dat de zorgvrager, zoals bedoeld in deze EPA, wordt opgenomen, gediagnostiseerd en/of behandeld in een ziekenhuis en niet in een GGZ-instelling.

Beperkingen:

Het gaat in deze professionele activiteit niet om de zorg voor een zorgvrager jonger dan 18 jaar.

Instroomeis: BIG-geregistreerd verpleegkundige.

Voorwaardelijkheden:

Deze EPA kan worden afgerond wanneer de EPA's LZ-PSV-1 en LZ-PSV-2 bekwaam zijn verklaard.

Leeractiviteiten bij de EPA-eindtermen

Kennis

- Symptomen en behandelingsmethoden bij acute psychiatrische toestandsbeelden zoals agitatie, delier, psychotische-, manische- of depressieve episodes, PTSS, katatonie, functionele neurologische uitvalsverschijnselen of suïcidaliteit.
- Symptomen en behandelingsmethoden bij acute of auto-intoxicatie (o.a. door middelengebruik en psychofarmaca)
- Wet- en regelgeving bij dwangbehandelingen en het begrip wils(on)bekwaamheid.
- Vroegtijdige herkenning van, benaderingswijze en preventiemaatregelen bij agressie en verhoogde suïcidaliteit (*leerdoelen vergelijkbaar met PITSTOP en CASE*).
- De-escalerende gesprekstechnieken en de-escalerend handelen bij verbale en fysieke agressie
- Preventiemaatregelen in een crisissituatie bij ernstige psychiatrische- en somatische problematiek en/of suïcidaal gedrag.
- Klinisch redeneren bij psychiatrische problematiek in een crisissituatie. Hierbij is aandacht voor;
 - acuut vitaal bedreigde functies
 - acuut en/of ernstige psychiatrische problematiek
 - sociale kaart (incl. relatie veilig thuis en melding veilig thuis).
- Omgaan met traumatische gebeurtenissen, verbale en fysieke agressie. (zowel persoonlijk als in teamverband en in de zorg met patiënt en/of diens naasten).

Vaardigheden & gedrag

De Student:

- Benadert de zorgsituatie methodisch en gestructureerd bij ernstige psychiatrische problematiek in een crisissituatie in combinatie met (instabiele) somatische problematiek.
- Verzamelt relevante gegevens over de somatische- en psychiatrische gezondheidstoestand middels meetinstrumenten en kennis anatomie, fysiologie en pathologie. De student bewaakt hierbij de vitale functies en de psychiatrische gezondheidstoestand
- Analyseert en interpreteert de verzamelde gegevens: Stelt op basis van gegevens een (verpleegkundig) zorgplan op passend bij de psychiatrische en somatische problematiek. Heeft hierbij aandacht voor o.a. preventie, behandeling, begeleiding, benadering en vrijheidsbeperkende interventies (inclusief wet- en regelgeving WGBO, Wzd en WvGGZ)
- Onderbouwt, prioriteert en coördineert de verpleegkundige acute psychiatrische- en somatische zorg op basis van onder andere richtlijnen, behandelingsprotocollen en wet- en regelgeving. Heeft hierbij aandacht voor de wilsbekwaamheid van de zorgvrager.
- Voert (preventiegerichte) interventies en verpleegtechnische handelingen uit volgens professionele standaarden passend bij gevaarlijk, onvoorspelbaar psychiatrisch gedrag en dwangbehandeling in een crisissituatie.
- Past, wanneer noodzakelijk vrijheidsbeperkende interventies (VBI) toe. Evalueert de proportionaliteit van de toegepaste vrijheidsbeperkende interventies of dwang(be)handelingen. Houdt hierbij rekening met Wet en regelgeving.
- Signaleert oplopende spanning en dreigende escalatie op psychiatrisch vlak. Toont aan de-escalerend te kunnen interveniëren en bewaakt hierbij een veilige werkomgeving voor zichzelf en collega's én een veilige omgeving voor de zorgvrager
- Signaleert en intervenueert bij ernstige achteruitgang op somatisch vlak waarbij er sprake is van vitaal bedreigde functies.
- Signaleert en intervenueert bij ethische dilemma's en juridische aspecten.
- Gebruikt een passende benaderingswijze en begeleidt de zorgvrager met ernstige psychiatrische problematiek en vitaal bedreigde functies.
- Toont aan de continuïteit van zorg te borgen. Evalueert de zorg voortdurend en stelt continue interventies bij om optimale zorgresultaten te bereiken.
- Herkent de noodzaak tot het tijdig inzetten van specifieke kennis van andere disciplines. Werkt samen en schakelt tijdig inter- en intra collegiale expertise in. Heeft hierbij aandacht voor de stigmatisering van de patiëntengroep.
- Reflecteert op de eigen normen en waarden op het gebied van agressie, risicovol gedrag, zinloos medisch handelen en suïcidaliteit. Herkent hierbij eigen emoties en die van anderen en weet welke invloed deze (kunnen) hebben op de eigen vaardigheden en gedrag.
- Toont aan de verpleegkundige zorg methodisch te kunnen overdragen en te verantwoorden in rapportages/het dossier van de zorgvrager.

CanMEDS-competentiegebieden

De onderdelen kennis, vaardigheden en gedrag dragen bij aan de noodzakelijke ontwikkeling binnen relevante CanMEDS-competentiegebieden, zodat de student veilig, effectief en geïntegreerd kan handelen binnen de professionele beroepsactiviteit (EPA).

Begeleiding en beoordeling

Versie: 1.0.0 Maart 2026

Deze EPA is eigendom van het CZO

De EPA-inhoud is ontwikkeld door het CZO in samenwerking met vakinhoudelijk experts uit CZO-erkende organisaties, de branche en de beroepsvereniging.

Dit proces is afgestemd met het programma realiseren flexibel opleiden (2025).

De begeleiding en beoordeling van de studentontwikkeling binnen een professionele beroepsactiviteit (EPA) verloopt via de werkwijze zoals beschreven in het Landelijk CZO-opleidingsplan. Deze werkwijze omvat het monitoren van de voortgang van de studentontwikkeling, waarbij via diverse toetsinstrumenten wordt bepaald in hoeverre de student zelfstandig kan werken binnen verschillende supervisieniveaus. Het uiteindelijke doel is het toevertrouwen van de EPA (bekwaam verklaren) door het opleidingsteam.